

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Videokonferencije > Izvođenje Dokaza Videokonferencijom > Spain

Izvođenje dokaza videokonferencijom

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Španjolska

U pravilu, ako nacionalno pravo države članice u kojoj se odvija postupak predviđa snimanje rasprava u građanskim ili trgovačkim stvarima, ista se pravila primjenjuju na rasprave koje se održavaju putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu. U tom bi slučaju stranke trebalo obavijestiti o tim odredbama i, prema potrebi, o mogućnosti prigovora na snimku. Snimke bi trebalo izrađivati i pohranjivati na siguran način te bi trebalo zajamčiti da se neće javno širiti.

1 Postoji li mogućnost izvođenja dokaza videokonferencijom uz sudjelovanje suda u državi članici koja upućuje zahtjev ili neposredno od strane suda u toj državi članici? Ako postoji, koji se nacionalni postupci ili zakoni primjenjuju?

Upotreba videokonferencije ili tehnologije za komunikaciju na daljinu nije obvezna. Videokonferencije su namijenjene olakšavanju usmenih rasprava u građanskim, trgovačkim i kaznenim postupcima (te su rasprave uređene člankom 6. Uredbe o digitalizaciji) s prekograničnom dimenzijom.

To se može učiniti na dva načina.

Pravila i propisi:

- članak 177. Zakona o parničnom postupku (*Ley de Enjuiciamiento Civil* (LEC)) u skladu sa Zakonom 29/2015 od 30. srpnja 2015. o međunarodnoj pravnoj suradnji u građanskim stvarima;
- članak 229. Organskog zakona o pravosuđu (*Ley Orgánica del Poder Judicial* (LOPJ)) u pogledu videokonferencija; člankom 229. stavkom 3. Organskog zakona o sudstvu dopušteni su uzimanje iskaza, ispitivanje, izvođenje dokaza, suočavanje sa svjedocima, istrage, izvješća, potvrđivanje mišljenja vještaka i postupak koji se mora provesti videokonferencijom, u nazočnosti suca ili suda, i u nazočnosti ili uz sudjelovanje stranaka, prema potrebi. U svim slučajevima osigurana je mogućnost da svaka stranka pobije i ospori dokaze druge stranke i zaštititi pravo na obranu. Osim u iznimnim slučajevima, riječ je o javnim postupcima.
- Uredba br. 1/2018 o međunarodnoj pravosudnoj pomoći i mrežama međunarodne pravosudne suradnje.

Slučajevi u kojima Španjolska zahtijeva suradnju stranog tijela

U tim je slučajevima Zakon 29/2015 podređan u skladu s načelom nadređenosti prava Unije, kojim je u ovom području prednost dana primjeni pravila Europske unije i međunarodnih ugovora i sporazuma čija je Španjolska stranka. U području međunarodne pravne suradnje u građanskim stvarima španjolska tijela mogu surađivati sa stranim tijelima; iako reciprocitet nije potreban, vlada može kraljevskim dekretom propisati da tijela neće surađivati s tijelima strane države ako tijela te države opetovano odbijaju suradnju ili ako postoji zakonska zabrana suradnje koju su izdala tijela te države.

Trebaju li španjolski sudovi moći uspostaviti izravnu sudsku komunikaciju?

Uvijek se poštuju zakoni koji su na snazi u svakoj državi. Izravna pravosudna komunikacija između nacionalnih i

stranih sudova odvija se bez posrednika. Ta komunikacija ne utječe niti ugrožava neovisnost uključenih sudova ili prava stranaka na obranu.

Španjolska tijela odbijaju zahtjeve za međunarodnu pravnu suradnju u građanskim stvarima:

1. ako su cilj ili svrha zatražene suradnje protivni javnom poretku
2. ako postupak koji dovodi do zahtjeva za suradnju pripada isključivoj nadležnosti Španjolske
3. ako sadržaj planirane radnje ne odgovara ovlastima španjolskog suda kojem je upućen zahtjev; prema potrebi, španjolski sud može poslati zahtjev nadležnom tijelu i o tome obavijestiti tijelo koje je podnijelo zahtjev
4. ako zahtjev za međunarodnu suradnju ne ispunjava zahtjeve sadržaja i minimalne zahtjeve propisane Zakonom 29/2015 kako bi se mogao obraditi
5. ako vlada kraljevskim dekretom odredi da španjolska tijela neće surađivati s tijelima strane države koja je više puta odbila zahtjeve za suradnju ili u slučaju zakonske zabrane suradnje koju su izdala tijela te države.

U građanskim ili trgovačkim postupcima u kojima je jedna od stranaka ili njihov zastupnik nalazi u drugoj državi članici, nadležno tijelo određuje sudjelovanje stranaka i njihovih zastupnika na raspravi putem videokonferencije ili putem druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, uzimajući u obzir:

1. dostupnost takve tehnologije;
2. mišljenje stranaka u postupku o uporabi takve tehnologije; i
3. primjerenost uporabe takve tehnologije u posebnim okolnostima predmeta.

2 Postoje li ograničenja u pogledu osoba koje se može saslušati videokonferencijom – primjerice, može li se tako saslušati samo svjedoke ili i druge osobe, poput stručnjaka i stranaka u postupku?

Nema ograničenja u pogledu sudjelovanja u postupku stranaka ni druge osobe koja svjedoči, neovisno o tome je li riječ o svjedocima ili vještacima. Ocjena prikladnosti dokaza i informacija dostavljenih vještacima diskrecijsko je pravo suda.

Nadležno tijelo koje održava raspravu osigurava pristupačnost svim strankama i njihovim predstavnicima, uključujući osobe s invaliditetom.

Ako je dijete uključeno u postupke u građanskim ili trgovačkim stvarima, posebno kao stranka, u skladu s nacionalnim pravom, dijete bi trebalo moći sudjelovati u raspravi putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, uzimajući u obzir njegova postupovna prava. Ako je dijete uključeno u postupak u svrhu izvođenja dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima, na primjer ako dijete treba saslušati kao svjedoka, dijete bi se moglo saslušati i putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, u skladu s Uredbom (EU) 2020/1783 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2020. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (izvođenje dokaza).

3 Postoje li ikakva ograničenja kad je riječ o vrsti dokaza koje se može izvoditi videokonferencijom?

Ograničenja, koja su uvijek iznimna i moraju se utvrditi obrazloženom sudskom odlukom kojom se uzima u obzir proporcionalnost ograničenja, odnose se na slučajeve u kojima bi izravno izvođenje dokaza bilo „suprotno temeljnim načelima prava njegove države članice” (članak 19. stavak 7. Uredbe (EU) 2020/1783).

Postupak za pokretanje i održavanje rasprave putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebao bi u građanskim i trgovačkim stvarima biti uređen nacionalnim pravom države članice u kojoj se postupak odvija. Kako bi se odlučilo je li sudjelovanje stranaka i njihovih zastupnika na raspravi putem videokonferencije dopušteno, nadležno tijelo trebalo bi odabrati odgovarajuću metodu za ispitivanje stajališta stranaka u skladu s nacionalnim postupovnim pravom.

4 Postoje li ograničenja kad je riječ o mjestima na kojima se osobe može saslušati videokonferencijom, tj. mora li to biti u prostorima suda?

Mora se održati na sudu na kojem se vodi postupak i pred kojim se izvode dokazi na javnoj raspravi ili, u iznimnim slučajevima, na raspravi zatvorenoj za javnost. Ne postoje ograničenja u pogledu lokacije osobe koja će sudjelovati u postupku putem videokonferencije ili „druge tehnologije za komunikaciju na daljinu, pod uvjetom da je ta tehnologija dostupna sudu te da sud smatra da je upotreba takve tehnologije primjerena s obzirom na posebne okolnosti predmeta” (završni dio članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/1783). Tajnik (*Letrado de la administración de justicia*) na sudu pred kojim se vodi postupak mora na samom sudu utvrditi identitet osoba koje sudjeluju putem videokonferencije, prethodnim podnošenjem ili izravnim podnošenjem dokumenata ili na temelju osobnih saznanja.

5 Je li dopušteno snimanje saslušanja videokonferencijom i ako jest, postoji li oprema za to?

Da. Doista, *moraju* se snimati, uz uvjet iz prethodnog pitanja (završni dio članka 20. stavka 1. Uredbe (EU) 2020/1783).

U skladu s člankom 147. Zakona o parničnom postupku usmena rasprava, rasprava i saslušanja moraju biti snimljeni na mediju prikladnom za snimanje i reprodukciju zvuka i slike. Svi sudovi u Španjolskoj imaju audiovizualne uređaje za snimanje suđenja i rasprava. Snimke arhivira sudski tajnik u obliku DVD-a. Preslika se može izdati strankama na njihov trošak.

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe o upotrebi videokonferencija utvrđene u uredbama 861/2007, 655/2014 i 2020/1783, postupak održavanja rasprave putem videokonferencije uređen je nacionalnim pravom države članice u kojoj se rasprava održava.

6 Na kojem se jeziku treba održati saslušanje: (a) ako se zahtjevi podnose na temelju članaka od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

Ako je uključen španjolski sud, neophodno je da postupak i pripadajući dokumenti budu na španjolskom, iako jedan od ostalih službenih jezika (galicijski, katalonski, valencijski i baskijski) u nekim regijama države može biti prihvaćen ako osobe koje se ispituju putem videokonferencije znaju i žele koristiti te jezike.

7 Ako su potrebni usmeni prevoditelji, tko ih angažira i gdje bi se trebali nalaziti (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

U građanskim predmetima tumači se mogu upotrebljavati i za vrijeme postupka i nakon njega kako bi se postupak dokumentirao; ako ih ne osigura stranka koja zahtijeva tumačenje, osigurat će ih sudske službe, koje su u nekim autonomnim zajednicama decentralizirane. U drugim slučajevima te usluge pruža ministarstvo pravosuđa. Trošak pružanja tih usluga može se staviti na teret stranke kojoj je naloženo da snosi troškove, uzimajući u obzir slučajeve prava na besplatnu pravnu pomoć.

Kako bi se učinkovito zajamčilo daljnje ispitivanje i pobijanje dokaza za vrijeme postupka, tumač se može nalaziti ili na sudu ili uz osobu koja će se pojaviti na raspravi putem videokonferencije.

U svim slučajevima tumač mora položiti prisegu ili se zakleti da će govoriti istinu i obavljati zadaće s najvećom mogućom objektivnošću.

Člankom 22. Uredbe (EU) 2020/1783 predviđena je mogućnost da sud kojem je upućen zahtjev zatraži povrat pristojbi ili troškova, uključujući troškove tumača.

8 Koji se postupak primjenjuje na organiziranje saslušanja i obavješćivanje osobe koju se treba saslušati o vremenu i mjestu saslušanja (a) ako se zahtjevi podnose u skladu s člancima od 12. do 14. Uredbe o izvođenju dokaza; i (b) ako se dokazi neposredno izvode u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza? U oba slučaja, koliko se vremena ostavlja prilikom dogovaranja datuma saslušanja kako bi se na vrijeme obavijestilo dotičnu osobu?

Unutarnji postupak za ispitivanje, u slučaju predviđenom člankom 10. Uredbe, propisan je člankom 301. i dalje ZPP-a u pogledu ispitivanja stranaka, člancima 360. i dalje u pogledu ispitivanja svjedoka te člancima 335. i dalje u pogledu izdavanja izvješća i njihova podnošenja na ispitivanje i unakrsno ispitivanje koje provodi vještak na javnim raspravama.

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe o upotrebi videokonferencija utvrđene u uredbama 861/2007, 655/2014 i 2020/1783, postupak održavanja rasprave putem videokonferencije uređen je nacionalnim pravom države članice u kojoj se rasprava održava.

Ako tijelo zatraži sudjelovanje osobe u svrhu izvođenja dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima, sudjelovanje te osobe na raspravi putem videokonferencije ili druge tehnologije za komunikaciju na daljinu trebalo bi biti uređeno Uredbom o izvođenju dokaza.

Videokonferencije ili druga tehnologija za komunikaciju na daljinu koja se upotrebljava u postupcima u građanskim, trgovačkim ili kaznenim stvarima trebala bi omogućiti upotrebu usmenog prevođenja.

9 Koji su troškovi povezani s uporabom videokonferencije i kako se podmiruju?

Održavanje videokonferencije u načelu je besplatno, ali ako zainteresirane osobe žele dobiti primjerak snimke, moraju dostaviti odgovarajući medij ili platiti pripadajući trošak.

Člankom 22. Uredbe (EU) 2020/1783 predviđena je mogućnost da sud kojem je upućen zahtjev zatraži povrat pristojbi ili troškova, uključujući troškove tumača.

10 Kojim se zahtjevima, ako postoje, osigurava da je osoba koju neposredno saslušava sud koji upućuje zahtjev obaviještena o tome da je njezino sudjelovanje dobrovoljno?

Za to je zadužen španjolski sud.

11 Kojim se postupkom utvrđuje identitet osobe koju se treba saslušati?

Videokonferencije ili tehnologija za komunikaciju na daljinu trebale bi nadležnom tijelu omogućiti autentikaciju identiteta osoba koje treba saslušati te vizualnu, zvučnu i usmenu komunikaciju tijekom rasprave. Upotrijebljena tehnologija trebala bi biti u skladu s primjenjivim standardima za zaštitu osobnih podataka, povjerljivosti komunikacija i sigurnosti podataka, bez obzira na vrstu rasprave za koju se upotrebljava.

Samo telefonski poziv ne bi se trebao smatrati odgovarajućom tehnologijom za komunikaciju na daljinu za usmene rasprave.

Tajnik na sudu pred kojim se vodi postupak mora utvrditi, na samom sudu, identitet osoba koje sudjeluju u

postupku videokonferencijom prethodnim podnošenjem ili izravnim predočenjem dokumenata ili osobnim poznavanjem.

12 Kakvi se zahtjevi primjenjuju na davanje prisega i koje podatke treba poslati sud koji upućuje zahtjev ako je potrebna prisega tijekom neposrednog izvođenja dokaza u skladu s člancima od 19. do 21. Uredbe o izvođenju dokaza?

Potrebno je razlikovati sljedeće slučajeve:

1. Za vrijeme ispitivanja stranke nisu dužne položiti prisegu ili zakleti se, iako se u obavijesti za provjeru predmetnoj stranci mora priopćiti da u slučaju neopravdanog nedolaska sud može činjenično stanje u kojem je ta stranka osobno sudjelovala smatrati potvrđenim. Utvrđivanje tih činjenica kao sigurnih vrlo je štetno za stranku.
2. Svjedoci: prije svjedočenja svaki je svjedok dužan položiti prisegu ili se zakleti da će govoriti istinu, u suprotnom može biti kažnjen kaznama predviđenima za kazneno djelo davanja lažnog iskaza u građanskim parnicama. Sud će obavijestiti svjedoka o tim kaznama ako ih svjedok ne zna. Svjedoci mlađi od minimalne dobi za kaznenu odgovornost ne moraju položiti prisegu niti se zakleti da će govoriti istinu.
3. Vještaci: kad podnose svoje mišljenje, vještaci moraju prisegnuti ili se zakleti da će govoriti istinu te izjaviti da su djelovali i da će, prema potrebi, djelovati što je moguće objektivnije, uzimajući u obzir čimbenike koji bi mogli pogodovati i one koji bi mogli biti štetni bilo kojoj strani, te da su upoznati s kaznenim sankcijama koje bi im se mogle izreći ako ne ispune svoju dužnost vještaka. Ta se prisega ili zakletva ponavlja na raspravi kad se podnosi mišljenje za kontradiktorni postupak između stranaka i suda.

13 Na koji se način osigurava da na mjestu gdje se održava videokonferencija postoji osoba za kontakt koju može kontaktirati sud koji upućuje zahtjev i osoba koja je dostupna na dan saslušanja i koja može upravljati opremom za videokonferenciju te otkloniti moguće tehničke poteškoće?

Upotreba audiovizualnih medija dogovara se unaprijed. Ured višeg suca (*Secretaría del Decanato*) ili sudsko osoblje određuju datum, vrijeme i mjesto održavanja videokonferencije, čime se osigurava da je prisutno dovoljno osoblja kako bi se videokonferencija mogla održati. Testovi se obično provode unaprijed kako bi se osiguralo da veze i oprema ispravno funkcioniraju.

14 Traže li se ikakvi dodatni podaci od suda koji upućuje zahtjev i, ako da, koji?

Sve informacije koje se smatraju prikladnima da bi se u što većoj mjeri omogućilo neometano izvođenje dokaza korištenjem obrazaca navedenih u Prilogu.

■ Posljednji put ažurirano: 30/10/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.